1875. II. évfolyam. 68. szám. Debreczen, Szerda, április 7.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, a **városi könyvnyomdában**, (városházépület, az udvarban balra;) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A DEBRECZENI SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmü s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények a szerkesztői irodában vétetnek fel. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába „Tisza"-bankház (Főpiacz, 1584. szám a. földszint jobbra) czimezendők.

Debreczen, április 7.

❑ Fel van tehát kötve a kolomp, most már csak harangozni kell vele. A vezér ürü ugyan el rejtve maradt az éji homályban, azonban a bár kicsiny, de bátor csapat a távirda drótján Budapestről érkező napi parancsokat jobb sorsra érdemes buzgalommal igyekszik végrehajtani. — De hát az akarat nem mindig egy a cselekedettel, s elég baj az a független honhazafiaknak, ha kesergő szivük ékes jajveszéklésekben nyilatkozó bánata nem talál rokon kebelre, mely azt megértené, s az a sok nesze semmi fogd meg jól — mit üresen kongó nagy frázisokba burkolva tartanak csalétkül polgártársaik elébe, — nem bir elég vonz-erővel arra nézve, hogy letérve azok a realis, s a meglevő körülmények közt egyedül czélhoz vezethető utról, az ő lármázó csoportjukhoz szegődjenek.

Az elmult napok eseményei a legfényesebben beigazolták azt, hogy városunk derék polgárainak politikai józan belátása s éretsége nem fog háládatos tért nyujtani azon párt erőszakos törekvéseinek, mely ugy az országgyülésen mint az egyes vidéken a legtöbb esetben és első sorban a sértett hiuságnak, a ferde irányu ambitionak köszönte lételét.

Már az első választó kerületben láthatták a független uraságok, hogy e város polgárai közt a legnagyobb erőfeszitéssel sem voltak képesek még arra sem, hogy tiz bátor férfiut össze teremtsenek, kik azt a várvavárt ellenjelöltet felállitsák hazánk nagy fia ellen. No hiszen volt is pirongatorium, dorgatorium Budapestről, — az intézők nem egy epés levelet, — s mint magától az üzenet hozójától tudjuk, szemrehányásokkal megspékelt üzenetet vettek, hogy nem lehetének kedvére az „Egyetértés" bureaujából dictátoroskodó nagyságoknak.

De hát ki tehet róla, — mi magunk kiállitjuk a bizonyitványt a debreczeni intézőknek, hogy ők bizon tölök kitelhetőleg a mit lehetett megtettek, — hirlapjukban, — korcsmákban, — névestén, — lakadalomban, — mindenütt a hol csak tér nyilt a kapaczitálásra. Sőt még segitséget is hivtak le Budapestről, s ha István bátyánk nem mászott bele annyira a dologba, mint azt ők óhajtották volna, az nem az ő hibájuk, hanem István bátyánk érdeme, a ki csakhamar belátta azt, hogy itt Debreczenben nem elég már a politikai capacitálásra az, ha elrecsegjük, hogy **„hunczut a német."**

A Tisza Kálmán egyhangu megválasztása által szenvedett kudarcz most rettenetesen bántja azt a nehány bus magyart, s hogy a csorba kiköszörülve legyen, a Budapestről érkezett ujabb ordre szerint meg kell vala alakitani a debreczeni függetlenségi pártot.

Hát biz az ismét nem a debreczeni intézőkön mult, hogy a csizmadia-szinben rendezett látványosság, oly nevetséges véget ért, mert jól tudjuk, sőt ha kivántatni fog, élő tanukkal fogjuk igazolni, hogy a „Debreczen" szerkesztője, — ki a debreczeni és budapesti bus magyarok közt az összekötő kapcsot képezi, — nem egy tekintélyes polgárt személyesen meglátogatott, s esdő hangon kért ama gyülésbeni részvételre, mely hivatva lett volna egy csapással kitekerni a nyakát az oly nagy lelkesedéssel megalakitott debreczeni szabadelvü pártnak.

De hát attól a nagy szerencsétlenségtől is megóvott az isten bennünket, (— különben nem is tartottunk attól —), s mig a csizmadia-szinben alig hogy csengett lengett az a nehány bus vitéz, kik részint politikai vakhit, részint személyes érdek által vezetve azon szomoru szerepre hagyják magukat nehány Budapesteről komandirozott politikai apróság által felhasználni, hogy megzavarják a békés egyetértést a város különben ezelőtt mindig egy vélemény egy zászló mellett küzdött polgársága közt, — addig a városháza nagy tanácsterme, karzata s folyosója nem volt képes befogadni azon lelkes honfiakat, kik megjelentek ott, hogy magokat Tisza Kálmán és a szabadelvü-párt hiveinek nyilatkoztassák.

A nép szava, isten szava! Debreczen népe a mult vasárnap délelőttjén szólott, s az amit szólott, a szabadelvü-pártot tette létre jogosultá Debreczenben.

Tisztelt polgártársak oda át, a tul oldalon! Mi az óriási többség, önöknek az elenyésző kisebbségnek honfiui jobbunkat nyujtjuk, s felhivjuk önöket, hallgassanak a haza nemtőjének intő szavára, mely most minden hü polgártól összetartást, együttes müködést követel, ne hallgassanak azokra, kik a visszavonás magvát hintik önök közt, s kik idegenkedést erőszakolnak elő az apa és fiu, a testvérek s a barátok közt. Ne engedjék önök magukat felhasználni arra, hogy a nemzet ereje, melyre a hazának egész teljességében szüksége van, szétforgácsoltassék; egyesüljenek önök, velünk, s a haza, az ország hálásan fogja átadni nevöket az utókornak.

Egyesüljenek, mert az egyetértés, egyesülés ad erőt s arra pedig, hogy erős legyen a magyar, a nemzetnek ma végheteten nagy szüksége van!

\+ **Ő felsége** a honvédmenedékház czéljaira negyven rokkant honvéd ellátására saját civillistájából évi 5000 frt segélyt utalványozott. Mint képviselői körökben beszélik, a honvédmenedékház hasonló államsegélyben is fog részesülni.

\+ **A képviselőházi** zárszámadási bizottság benyujtotta az 1869-dik évi állami zárszámadásról jelentését, mely ezen országgyülésen aligha nem az utolsó jelentése lesz a zárszámadási bizottságnak, a jövő országgyülésnek hagyván a későbbi évekről szóló zárszámadások tárgyában a további intézkedést.

A KIRÁLY UTJÁRÓL.

Ő felsége utazásáról a következő tudósitások érkeztek.

Ő felsége Triestbe április 1-jén érkezett reggeli 9 órakor. Az állomás indóháza pompásan felékesittetett, ott történtek a hivatalos bemutatások. Azután nyitott kocsiban hoszu menettől kisérve vonult a Riván végig megszállani a helytartósági épületbe. Kiséretében vannak Lajos Victor főherczeg, Andrássy gr. Teschenberg br. udvari tanácsos, Szapáry Géza gr. fiumei kormányzó, Auersperg hrg. osztrák min. elnök, Preics, Unger s Horst miniszterek, Kuhn a volt hadügyminiszter s Mazuranics horvát bán. Április 2-án Ő felsége folyvást a városban járt nyitott kocsiban, mindenütt nagy tömeg fogadta „eviva"-kal. Ugyanezen nap estéjén fényes szinházi előadás tartatott. Április 3-kán volt a szobor leleplezési ünnepély, a fényesen diszitett piazza Guiseppinán. Ő felsége teljes megelégedését fejezte ki. Délután kirándulás a Lloyd arsenalja Navale adriatico megtekintésére; viszszajövet ujolag találkozás „eviva"-zó óriás tömegekkel. Délben udvari ebéd 62 személyre, este kivilágitás és fényes bál tartatott. Az ápr. 4-én a Sctutonio Vecchio templomban hallgatott mise után Ő felsége az ott időző herczegek kiséretében a pályaudvarba hajtatott, hol a hatóságok főnökei és a városi testületek képviselőitől elbucsuzva reggeli ½ 9 órakor az összes miniszterek kiséretében vonatra ült s elutazott Görczbe. Utazása Triestből görczi területen át valóságos diadalmenet volt. — Minden pályaudvar földiszitve várta Ő felségét, ki Manfalconeban rövid időre kiszállt, s az örömrivalgó néptömeg leirhatlan ujjongása közt a hatóságokat fogadta Görczbe d. e. 10 órakor érkezett s ott a városi és politikai hatóságok fejei és képviselete által fogadtatott. Ez ünnepélyre az egész város pompásan fel lett diszitve, a Corso, a Francesco Guiseppe lobogók, virágok és diadalivekkel ékesittetett fel. Este a municipium és capitanatus épületei fényesen kivilágittattak, ugyszintén a piazza taurnik is. Nagy tömeg hullámzott fel és alá a zöld-piros villanyfényben ragyogó város utczáin s éljenezte a királyt, e fogadtatás sokkal lelkesebb volt mint a triesti. Este ő felsége részt vett a szinielőadáson s a jelenlevők által lelkesen üdvözöltetett. Utazása előtt egy kéziratot intézett a helytartóhoz, melyben élénk megelégedését fejezi ki a lakosság hü ragaszkodása és loyalitása felett. Április 5-én aztán a reggeli vonattal elutazott, Cormons s Udine állomásokon lelkesen fogadtatván. A nép ragaszkodása, mint nyilvánitá örömmel tölté el szivét. A vonat Udinéből reggeli 8 órakor indult Velencze felé, szivélyes bucsu s a számos közönség végtelen örömnyilvánitásai közt. Ő felsége Velenczébe április 5-én este érkezett. A város kivilágitása fényesen sikerült, a kikötőben horgonyzó hajók görögtüzben tündököltek, az osztrák hymnus és a királyi induló mindenütt nagy tetszéssel fogadtattak; az uralkodókat midőn ¾ 9-kor az erkélyre léptek, a néptömeg harsány evivákkal üdvözlé; a tánczestély fényesen sikerült. Ő felsége Margit herczegnőt vezeté be, ki Andrássy gróffal tánczolta az első négyest, a genuai herczeg Wimpfen grófnéval tánczolt, a két uralkodó cerclet tartott, aztán 11 és fél órakor az estélyről visszavonultak.

AZ ORSZÁGHÁZBÓL.

A képviselőház ülése apr. 5-én.

** A kereskedelmi codex tárgyalására kiküldött bizottság tagjai megválasztattak, illetőleg a szavazati jegyek beadattak. Ennek eredménye a legközelebbi ülésen fog kihirdettetni.

Ezután tárgyalás alá vétetett a vasuti és gőzhajózási társulatok megadóztatásáról szóló törvényjavaslat, mely be is fejeztetett, a ház egy függőben hagyott § hiján elintézvén.

Majd a házadó módositásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása kezdetett el, de be nem végeztetett, miután sokan voltak a szólásra feljegyezve és igy az általános tárgyalás a törvényjavaslat felett a következő napra halasztatott.

A tegnapi ülés alkalmával szintén gyorsan haladt előre a ház tárgyalásaiban s a napirend első apróbb tárgyainak megoldása után — csakhamar elkészült a gyülés a házadóról szóló törvényjavaslattal.

A fegyverek megadóztatásáról szóló törvényt szintén egész általánosságban elfogadta a ház, noha ellene a szélsőbal támadásokat intézett, mely támadások ellen azonban Tisza Kálmán és Móricz Pál nyomós érvekkel replikáztak.

A MAGYAR TUD. AKADÉMIA.

** A magy. tud. akadémia bölcsészeti, társadalmi és történeti osztálya tegnapelőtt délután 5 órakor ülést tartott.

Ez alkalommal Fraknói Vilmos r. t. székfoglaló értekezését tartotta „II. Lajos és Mária" czim alatt. Ez értekezésben a nemzet leggyászosabb korszakából merité szerző tárgyát, a mohácsi vészt megelőzött tiz évből. E tanulmányokra bécsi, moszkvai, velenczei és római levéltárakból eddig ismeretlen adatokat használt fel értekező.

Az értekezést az idő előhaladottsága miatt Fraknói nem olvashatta fel egészen, hanem annak további részét a következő ülésen fogja bemutatni.

A második értekezést Konek Sándor tartotta: „Ujabb adatok Magyarország bünügyi statisztikájából."

A kitünő szakavatottsággal szerkesztett nagybecsü dolgozatot élénken megéljenezte a szép számu hallgatóság.

Az ülés 7 órakor ért véget.

VIDÉKI LEVÉL.

Tarján, 1875. Április 5.

Bár sok tekintetben üdvösebb dolog volna ha a t. szerkesztőséget valami társadalmi vagy politikai mozzanatról értesiteném, mindazonáltal ugy remélem nem leszek épen kelletlen vendég, ha hasonló tudósitásokat a jövőre nézve megigérve, egyelőre az alább olvasható tragikus esetet beszélem el, mely a napokban egész vidékünket izgalomba hozta.

A dolog igen egyszerü. Tarjáni fiatal paraszt legények s leányok husvét másodnapja délutánján fölhasználva a kellemes időt együtt játszottak a szabad ég alatt. Keresztül menve a népmulatságok minden nálunk szokásos nemén. Végre a „bolond malom"-ra is rá jött a sor. „Bolond malom"-nak nálunk azon játékot nevezik, mely nem egyéb mint a vásári ugynevezett „forgó komédiák" (ringelspiel) primitiv, rustikusabb kiadása. Leásnak egy czölöpöt, ugy hogy a földből kimaradt része legalább egy öl magas legyen, felső végét megfurják és rajta keresztül fektetnek egy három négy öl hosszaságu rudat, mely közepén szinte kivan furva. Egy járomszeg segélyével a szerkezet e két darabját aztán oly állapotba helyezik, hogy a függélyes czölöp tetején a rája fektetett vizszintes rud könnyen forog körül.

A sor tehát ilynemü játékra került, s a legények a rud két végére lányokat ültettek fel, maguk pedig a bolond malmot gyors forgásba hozták. Az egyik leány azonban nem lévén hasonló mulatsághoz szokva, elszédült és lezuhant ülőhelyéről, azonban oly állapotban terült el a földön, mi későbbi incselkedésekre, csufolásokra szolgáltatott okot. A lány eleinte sirva hallgatta a megszégyenitő boszantást. Később azonban elkeseredve haza ment, s ott a padláson felakasztotta magát. A szerencsétlen öngyilkosságát csak este vették észre szülei, s erről vőlegényét is értesiték. A vőlegény e hirre örülten szaladt fel a padlásra, bezárta maga után az ajtót, s ott ugyanazon kötélre, mely kedvesét megfojtá, hasonlóan felakasztá magát, mire segély érkezett, már kiadta lelkét.

A bolond malom jókedvü legényei természetesen mindezekről mit sem sejtettek s háboritatlan folytatták játékukat. Egynek egyszer eszébe jut a vizszintes rudat kizökkenteni tengelyéből, az leesik, középen ketté törik, s egyik darabjának hegyes vége oly erővel csapja nyakszirten a szerencsétlent, hogy az pár percznyi szenvedés után a helyszinén meghalt.

E hármas halálban mindenesetre nagyon sok része van a véletlen szeszélyének, ugy szintén az emberi lélek különféle érzelmeinek, azonban ugy hiszem nem hangoztatok tarthatatlan állitást, ha ama két magyarázó körülmény dacára legközelebbről is e hármas szerencsétlenség okát magában a játékban, respective népünk mulatozási modorában tartom keresendőnek.

Mindezekről aztán nagyon sokat lehetne beszélni. Kóstolóul én is szólok nehány szót e tárgyhoz. A játék sok tekintetben ismérve a lélek müvelődési állapotának, következésképen mennél müveltebb a köznép valamely vidéken, annál szelidebb játéknemekben leli gyönyörüségét, mig elhanyagolt müvelődési körülmények közt tengő vidék népe között rendesen a legotrombább, s legveszélyesebb játékok divatoznak. Ilyenek például a mi vidékünkön a már emlitett „bolond malmon" kivül a „disznósdi" és az „uj huzás", a melyekből rendesen bevert fővel és elnyomoritott kézzel tér haza egyik másik résztvevő. A garázda husvéti öntözést is bátran ezek közé lehet szamitanunk, hiszen az is népszokás, és nem egyszer szült már siralmas következményeket. Itt aztán eszembe jut az a régi nóta hogy

„Népnevelés jöjjön el a te országod", hanem szép csendesen elnémulok vele, mert ugy is tudom, hogy nem igen hallgatnák meg. Ajánlom magam a t. szerkesztőség becses figyelmébe.

Tarjáni Traján.

— **Jegyzőkönyv** a debreczeni gazd egylet f. hó 4-én tartott értekezletéről. Jelen voltak: Molnár Lajos elnöklete alatt Frater Imre, Csáky Gergely, Szabó Sóma, Rácz György, Buday József, Szikszay József, Muraközi Károly, Jámbor Ferencz, választmányi tagok: Huttlész Kázmér, Nánásy Ferencz, Székely László.

1-ör. Titkár felolvassa a földm. ip. s ker. miniszterium 23,184. sz. leiratát, melyben a gazd. tanintézet, gazdaságának bérbe adása, az egyletnek azon megbizással hozatik tudomására, hogy a választmány jelelne ki két egyleti tagot, kik a város polgármesterének elnöklete alatt „mint felügyelő bizottság", az intézet összes ügyei felett, pontozatosan megjelelt módon, ellenőrködést gyakorolva, az észleltekről félévenként jelentést tenni tartoznának. Elnök ki egyuttal az intézet igazgatója is, tudatja a választmánnyal, miszerint a leirat foganatositása már idejét multa, mert a bérszerződés Simonyi minister által megszüntettetett. Mely értesités tudomásul vétetvén a leiratban foglalt utasitások nem foganatositattnak, de felkéretik az intézet igazgatósága hogy az intézeten végbemenő nagyobb mozzanatokat a választmánnyal előlegesen közölje, mert az ott magát képviseltetni óhajtja.

2-or. 5773. sz. alatt a földm. ip. ker. miniszterium értesiti az egyletet, hogy az angol húskiviteli társulat előmozditására foganatositott intézkedései igen becses adatokat szolgáltattak. De a társulat megalakulása mint az a dolog természetében rejlik messzebb időt vesz igénybe. Igéri hogy az ügyek folyamáról értesittetni fog. Tudomásul szolgál.

3-or. 227. eln. szám közöltetik, hogy földm. ip. s kereskedelmi ministerré b. Simonyi Lajos neveztetett ki. Örvendetes tudomásul szolgál.

4. A Török sz.-miklósi gazd. egyl. felhivja a választmányt, hatna oda, hogy az általa 1875. évi május 9-kén tartandó állatkiállitásra gazdáink minél tömegesebben jelentkeznének. A felhivás hirlapilag közzé fog tétetni.

4. 252. sz. a. Békés megyei gazd. egylet f. április hó 22-én Békés-Csabán, egy Fiskau és egy Hovard-féle gőzekével egybehasonlitó kisérletet rendezend, utalva a tárgy fontosságára, felhivja egyletünket hogy ott magát képviseltesse. Minthogy Molnár Lajos elnök s Pekár Imre v. tag a gazd. intézet részéről a versenyen egyik részt vesznek, megbizatnak a választmány által, hogy Szikszay József taggal együtt egyletünket is képviseljék.

6-or. Az osztrák nemzetgazdák, április 5—7-ig tartandó értekezletére meghivás. Tudomásul vétetett.

7-er. Az erdelyi g. egylet, a szarvasmarha behozatala tárgyában, a ministeriumhoz benyujtott felterjesztése, pártolás végett átküldetik. Tudomásul vétetett. Debreczen 1875. április 7. Békessy László titkár.

A közönség köréből.

A „Tisza" biztositó társaság és annak részvényese Halász József.

(Folytatás.)

Ön kedves Halász ur állitja: hogy a „Tisza" maga bavallja, hogy több oly károsulttal áll perben, kik nála tették ugyan a biztositást, de igényeikkel a törvény utjára lettek utalva; lelki fájdalmának teljes erejével kiáltja ön világgá később azon böles kérdését, hogy melyik biztositást kereső nyitna ajtót egy oly társulat szobájába, hol találna olyat, ki fölvenné a biztositás díját, de a mikor kártéritésre kerülne a sor, törvény utjára utasittatnék, azért, mert ürügy keresendő a nem fizetésre.

Ha ön kedves Halász ur ezen szavaival csak elvet akart felállitani, ugy nem tagadom, hogy ezen elv igen alapos, igen bölcs; ámde ön állitásával tényt akart jelezni, oly tényt, mely . . . . . nem igaz.

Én mint már mondám, nem csak részvényese, de biztositott fele is vagyok a „Tisza"-nak; mint részvényes óhajtanom kell, hogy a társaság a jogtalan igények kielégitését megtagadja s a részvényesek pénzét az ily uton való fecsérléstől megóvja, más részről azonban mint biztositott fél igen óhajtom, hogy a társaság a károsult felek irányában teljes méltányossággal járjon el s ne kényszeritsen senkit peres utra, ha erre a kellő jogi alap hiányzik. — Igy, de csak is igy fog a társaság feladatának megfelelhetni és érdekeit megóvhatni.

Önnek „az ország különböző részeiből" nyert adatok alapján adott válasza kedves Halász ur, bennem méltán aggodalmakat gerjesztett, ezeket eloszlatandó, teljes meggyőződést

---

A „Debreczeni Ellenőr" tárczája.

Az ő kedveért!

Montague Kelemen regénye.

XX. FEJEZET.

Utban.

(51-dik folytatás.*)

„Engedje meg nekem is ez előjogot atyjávali ismeretségemnél fogva Arden kisasszony" — mondá s alig volt annyi ideje, hogy másik kezét visszavonhassa, már is ajkaihoz vivé balkezét, melyre egy gyengéd csókot nyomott.

Megsértve vonta vissza azt, mialatt egész komolyan mondá:

„Uram, ön igen nagy szabadságot vesz magának egy védtelen nővel szemben!"

„Semmiesetre sem kedves, igen tisztelt Arden kisasszonykám, semmiesetre sem! Oh, ha ön mindent tudna!" — — — mondá mosolyogva — „De Grover, az idő már nagyon is előrehaladt, menjünk!"

„Gertrud!"

Frigyes hangja volt az, ki meglepetve és mondhatni nem a legkiméletesebb hangon ejté ki nővére nevét.

Senkitől sem lett észrevéve, midőn a kertbe lépett s igy szemtanuja volt az egész lefolyt jelenetnek.

„Kedves apához jöttek az urak — valószinüleg valami üzleti dologban," — mondá a megijedt Gertrud mentegetődzve.

„Igen, hogy Arden urat láthassuk," — mondá a fiatalabbik egy kissé kihivó hangon. Egy helység lelkészéhez — tudtommal — boldog boldogtalannak szabad bemenete van!"

„Arden ur nincs idehaza:" — felele Frigyes. — „Önnek e részben igaza van, de ha mindenkinek meg van engedve a lelkészhez bemenni, az ám nem áll, hogy leányának kezét csókolgassuk, hogy az is meg lenne engedve mindenkinek!"

„Egy kissé csendesebben fiatal ember! Mi Arden kisasszonynak — Isten ments — a legtávolabbról sem tettünk mitsem!"

„De talán csak azért, mivel még elég jókor jöttem. Legyen szives most távozni, — ha Arden urral valami végezni valója van, ugy azt levél utján is elvégezheti."

„Jó éjt édesem!" — mondá az öreg. — „Nagyon sajnálom, hogy a fiatal gentlemant, ki valószinüséggel bátyja, megharagitottam. Ugyebár kérem, hogy e fiatal ur önnek bátyja?"

„Igen."

„Oh ha tudná, . . . ha tudná bizonynyal bánná, hogy igy beszélt; de ő mit sem tud; nem, nem tud semmit! Az Isten áldja meg kedves Gertrud s önt is fiatal ur. — Virágait, kedves gyermekem magammal viszem a tengeren tulra."

„Jó éjt!" mondá az öreg utitársa, mialatt kalapját illedelmesen megemelinté. „Arden ur fiától — folytatá — egy kissé több udvariasságot vártam volna, de, én nem itélem önt el egészen, mert igazsága van, Arden kisasszony keze nem arra való, hogy azt minden csavargó csókolgassa. Lehet, hogy ha hasonlóan mint öreg utitársam, az ég áldását kérem önökre, félek, hogy az átokká fog változni . . . De azért Arden kisasszony minden jókat kivánok önnek!" — Meghajtá magát a testvérpár előtt mialatt a lámpa fénye arczára esett. Gertrud egy halk sikoltást hallatott és erősen kapaszkodott bátyja karjába.

„Mi bajod?" — kérdé. — „Látom, hogy a jövevények megijesztettek; de hogy is lehettél oly vigyázatlan őket a kertbe bocsájtani?"

„Az ajtó nyitva volt s ők minden kérdés nélkül léptek be. Én csak nem tilthattam ki őket; de máskülönben igen illedelmesen viselték magukat; az öreg azt mondá, hogy édes anyánkat ismeri s most búczúzni szeretett volna, mert Australiába vándorol."

„Az mind csak ámitás lehet! — Körülnéztek, hogy mikép lehet legkönnyebben a házba bejutni! Téged halálra ijesztettek Gertrudom, mert te ugy nézesz ki mint a fal!"

„Csak most, most vagyok oly annyira megijedve, elfogulva midőn már eltávoztak; — hidd el kedves bátyám, hogy előbb nem!"

„És miért? hisz melletted voltam!"

„Nem tudom: de mégis, ama magas férfiu arcza hozott ily önkivületes állapotba. Azon kivétellel, hogy az ő arczszine fehér a tied pedig barna, tökéletesen hasonlittok egymáshoz."

„Én hozzám hasonlit?"

„Igen; a mint a lámpás fénye reátok sütött ugyannyira hasonlitottatok ngymáshoz, hogy az, ki kevésbé ismer könnyen felcserélhetett volna vele. Vonásról vonásra hasonlittok egymáshoz!"

„Esztelenség! Gertrud hová gondolsz!? Idegeid meg vannak támadva, s igy nyugalomra van szükséged. Jer, menjünk fel szobánkba, ott majd részletesen fogod nekem elbeszélni, hogy ez idegenek mit beszéltek; de minden esetre vigyáznunk kell: minden ajtót gondosan fogunk bezárni, nehogy valami baj történjék. Ki tudja, hogy ez emberek mi járatban vannak!"

Frigyes meglehetős komoran tekintett maga elé a midőn nővére a két idegen vele folytatott beszédét ismétlé. Némi részleteket tudott anyja előéletéből s igy felette örvendett, hogy az most nem volt idehaza s nem találkozott a két idegennel. Frigyes legtávolabbról sem gyanitotta, hogy a jövevények kik, hanem megnyugodott azon tudatban, hogy mint mondák, Ausztráliába vándoroltak.

(Folyt. köv.)

*) Az 50-ik, azaz ezt megelőző folytatás lapunk 60-ik számában jelent meg. Szerk.

kivántam magamnak szerezni, s ez okból oda fordultam, hol a legteljesebb felvilágositást nyerhettem, a „Tisza“ igazgatóságához.

A felvilágositásokat megnyervén, kérem önt tisztelt Halász ur, sziveskedjék a következő adatokat becses figyelmére méltatni.

A „Tiszá“-nál az üzlet kezdetétől, tehát 1872. évi szeptember hótól fogva bezárólag 1874. évi decz 31-ig bejelentetett 927 tüzkár, ezekből az igények jogosulatlansága miatt elutasittatott s miután a felek az elutasitásban megnyugodtak, időközben elévült 22 „

maradt 905 tüzkár,
1874. deczember 31-ig kifizettetett 762 „

maradt 143 tüzkár.
ezekből 1875. márczius 15-ig kifizettetett 71 tüzkár
kiutalványoztatott 39 „ 110 „

per alatti függőségben áll 33 tüzkár, vagyis körülbelől az összes károknak 3 százaléka.

Ezen 33 kár felett folyamatban levő perekre okot szolgáltatott: 3 esetnél tulzott érték követelése, 9 esetnél csalási és nyerészkedési szándék, 4 esetnél gyujtogatási vád, 3 esetnél a biztositott tárgy azonosságának hiánya, 3 esetnél a biztositási feltételek megsértése, végül 11 esetnél a biztositási díjak fizetetlensége.

Ha ön tisztelt Halász ur, a „Tisza“ elleni elfogultságát és ellenséges indulatát csak egy kevéssé is leküzdeni képes, ugy meg fogja engedni, hogy azon okok, melyek miatt a „Tisza“ a kérdéses 33 kárra nézve a feleket peres utra utasitá, — csakugyan birnak jogi alappal s hogy e szerint önnek állitása, melyhez képest az elutasitás csak ürügy volna a nem fizetésre, — mértéken felül merész és minden alapot nélkülöző.

Mert hát lássa kedves Halász ur, kevés józan ész szükséges arra, hogy akkor, midőn 927 kár közül 894 per nélkül elintéztetett, — mindenki elismerje, hogy 33 peres kár egy társaság megbizhatóságát kétségbe vonni csak a roszakaratnak engedheti meg. — Javuljon tehát tisztelt Halász ur nézeteiben.

Érdekelt engemet még különösen azon specialis ok is, a mely a „Tiszá“-t körlevelében a fentebb idézett szavakra inditá; — megtudtam ezt is és elmondom önnek az esetet tisztelt Halász ur.

Bizonyos valaki ügynökségi uton beadá a „Tiszá“-nál házáról a biztositási bevallást, melyről a biztositási kötvény a beérkezés napjának déli 12 órájától való érvénynyel a szokásos módon kiállittatott s az ügynöknek kézbesités végett meg is küldetett. — Az emlitett bizonyos valakinek háza azonban a kötvény érvényességét megelőzőleg egy nappal, tehát biztositatlan állapotban, elégvén, a bizonyos valaki daczára ennek, kártéritést kivánt, mely megtagadtatván, jónak látta egészen hiven az ön modorához kedves Halász ur, a társaságot hirlapilag megtámadni és gyanusitani s miután a „Tisza“ részéről adott válasz csak ujabb megtámadást eredményezett, — a társaság kénytelen volt az illető ellen a törvény értelmében állitólagos igényeinek érvényesitése végett felhivási keresetet inditani s ez által saját védelmét ugy foganatositani, mint azt az okszerüség és a társaság érdekei követelik.

Én kedves Halász ur, a társaság ezen eljárásával mint részvényes és mint biztositott fél meg vagyok elégedve, — ha ön nincsen, arról nem tehetek, de ha önben a méltányosság érzete annyira nagy, ugy vesse fel magát a károsult védőjének és spékeljen el egy részt azon törvény-készletből, mely felett rendelkezik.

(Folyt. köv.)

Még őszintébb szavak iparosaink érdekében.

(Folytatás.)

Az elébb szóltam a deszkaemelgetés és kútrajárásról, ezzel egy egész külön tárgyat penditettem meg, mely megérdemlené, hogy rola külön irjunk, már régebben akartam is tenni, mert igen fontos, de mivel a jelenlegivel összekapcsolható tehát röviden megérintem.

Kézműveseink szellemi hátramaradottságával nagyon összefügg azon mód is, melylyel tanulóik iránt viseltetnek. Az határozottan áll, hogy sehol a világon oly durván nem bánnak velük mint Debreczenben.

Egész naivsággal nevezi a debreczeni kézműves tanulóját cselédjének; de nem a jó magyaros értelemben mint midőn a földimives feleségét s gyermekeit „cselédjeinek“ nevezi, hanem azon durva értelemben mely a kocsist és bérest illeti. Az igaz, hogy midőn tanulót fogad fel, nem is sokat törődik annak értelmi fejletségével, hanem csupán arra tekint, hogy jó erős legyen; a netovábbnak tartja, ha tanulója az olvasást és irást úgy a hogy érti. Bátran merjük állitani, hogy Debreczenben száz kézműves tanoncz között csak 20 olvas és ir folyékonyan, ezután 50 türhetőleg olvas és valahogy ir, husz csak nyomtatott irást tud olvasni és teljesen 10 sem olvasni sem irni nem tudó *) Innen van azután hogy e szánandó teremtések nem is igen panaszkodnak, legalább ritkán és megnyugosznak sorsukban, nem is tudván hogy ők nem cselédek akarnak lenni hanem tanulók, kik mesterök müvészetét a legrövidebb idő alatt igyekeznének elsajátitani és a mesterségben tanusitott ügyességük által meghálálni amannak fáradságát.

De ebből magából a mesterek csekély számitó képessége is kitünik, mert tudjuk, hogy a nyers, tudatlan munkaerő sokkal olcsóbb, mint az értelmes munka és mégsem igyekeznek a mesterek azon, hogy a kész és jól választott anyagot gyorsan átalakitsák, nagyobb hasznukra forditsák. Más szavakkal: nem azon igyekeznek, hogy tanulóikat gyorsan oktassák a mesterségre és ezáltal maguknak értelmes munkásokat szereznének, a külső munkára pedig egy sokkal olcsóbb hetest vagy napszámost fogadnának, hanem a legdurvább házimunkákat tanulóikkal végeztetik: ez által veszik el kedvüket a mesterségtől, szellemüket valósággal elbutitják, begyepesedni engedik, hogy mikor már segédek lesznek, még ezután is sok időre ébrednek fel a kábulásból s csak is azután kezdenek valamit tanulni. Hiszen a kézműves tanulóság, az „inasság“ valóságos „Hannibal ante portas“ a növendék ifjuság előtt: az apja mindeniket azzal ijesztgeti: vigyázz, mert asztalos inasnak adlak. Mintha biz az nagy szégyen volna, asztalosnak lenni. Nem is a szégyen miatt félnek attól, hanem azon tortura miatt, melyen csupa jogfolytonosság kedveért és következetesen keresztül kell hatolni a tanulónak, — legtöbbnyire csak azért, mert mestere önérzettel azt mondja: „én velem is ugy tettek, még is meg van mind a két fülem“ Itt eszembe ötlik egy eset, mit csupán a tréfa kedveért emlitek meg: midőn egy kézműves tanuló az utczán nehéz targoncza tolással küzdött s roppant káromkodások között nyilatkoztatta ki, hogy most már nem csudálkozik az ördögön, mely a világon minden állapotra vállalkozott, csupán „inas“ nem akart lenni.

E kis kitérés után: mely azonban tárgyunktól nem vezetett oldal utra, mert szintén csak a kézművesek csekély értelmi fokozatát bizonyitotta, és a mit kapcsolatba mernék hozni még az utóbbi években foganatositott katonai sorozások megdöbbentő csekély eredményével is, ezután tárgyunkhoz térve mondom, okvetetlen azon gondolatra kell jönnünk, hogy ez állapotokon máskép segiteni nem lehet, mint csak ugy, ha iskolákat állitunk fel, de azonnal hogy legalább a jövő nemzedéket emeljük és megmentsük a valóságos kárhozattól: hasznosabb lépést, gyümölcsözőbb befektetéseket nem tehetünk hazánk felvirágzásának előmozditására. Azon iskolák, melyekben a kézműiparos ifjak oktatást nyernek ipariskoláknak nevezhetnek, czéljuk az iparosokat az elemi iskolák előismeretei után általános és különös szaktudományokban oktatni és képezni vasárnaponként, hétköznapokon estve, sőt napközben is. Ily ipariskolák felállitására tehetségeinek megfelelőleg a kormány is intette a városokat; tehát annak idején Debreczenben is teremteni kell ilyen iskolát. Ezen iskoláknak azonban szélesebb alapokon kell nyugodni, azoknak tervezete tetemes anyagi áldozatokat igényel, — már pedig valljuk meg, a mai körülmények mellett nem képzelhető, hogy a legnagyobb erőfeszités mellett is képesek lennénk az igényeknek megfelelő, helyes ipariskolát rövid idő alatt állitani akkor, a midőn a reáliskola s a kereskedelmi tanintézet ugyszólván félben és alakulóban van. Továbbá, sokkal szorosabb összefüggése van egy ipariskolának a kereskedelmi és reáliskolával, sem hogy legczélszerübbnek ne látszanék bevárni, mig ezek teljesen szervezve lesznek. Annálfogva, hogy mi rendes ipariskolát állithatnánk fel azonnal — bár arra nagy szükség volna — azt kétségbe vonom, hanem azért a dolgot aludni hagyni és összedugott kézzel várni épen nem szabad, tenni kell rögtön annyit, amennyit csak lehet. És Debreczenben sokat lehet tenni. Igen kevés költséggel el lehet azt érni, hogy legalább a jelenlegi kezdő iparos tanulók, továbbá felnőttek is oktatást nyerjenek, ha nem épen szakoktatást is, de oly általánosat, a melylyel ők nem birnak, a melyet még az elemi oskolákban sem szereztek meg eddig, — amit úgy hisszük ezután meg fognak szerezni.

*) Szepessy Antal ur csupán 12 olvasni nem tudót emlit 230 között, azonban azt kell tudni hogy azon szám csak azokra értendő, kik önmaguk bevallják szegénységüket, de sokkal többen eltagadják, hanem a tapasztalás felderitette a valót.

És erre nézve van-e aki Szepessy Antallal egyet nem értene? Az ő ajánlata a legkönnyebben kivihető. Városunkban annyi iskola van már, hogy ezek tanárai és tanitóinak közreműködésével igen kevésbe fog kerülni a legszükségesebb oktatás.

Tegyünk egy kis számitást erre nézve:

Vegyünk fel 500 kézműves tanulót mint amennyi jelenleg van Debreczenben. Ezek közül 70 százaléknak okvetetlen elemi általános oktatásra van szüksége, t. i. arra hogy jól olvasni, irni, és legalább a számtani négy legalsóbb müveletet megtanulják, szüksége van tehát 350- nek elemi oktatásra. A tanulókat okvetetlen két osztályba kellene sorozni, első osztályban tanulnának a kezdők és a másikban a haladók. — Hozzávetőleg fel lehet venni, hogy 150 lenne kezdő 200 pedig haladó.

Mivel az ügy hátráltatása nélkül egy tanitóra nem szabad 25-nél több tanulót bizni, azért a kezdőknek kellene 6 tanitó, a haladóknak pedig 8, összesen 14 tanitó.

(Folyt. köv.)

HELYI HIREK.

= **Bély Róza** kisasszony a „Büvös Vadász“-ban Agatha szerepében tegnap április 6-án mutatá be szinpadunkon második vendégjátékát, még pedig kitünő sikerrel; — gyönyörüen, hiba nélkül, s meghatóan énekelt, s busongó menyasszonyi szerepében, megnyeröen nézett ki, a honnan több izbeni kihivatása, és egy igen szép virágcsokorral lett megtiszteltetése, tanubizonyság arról, hogy a szép számmal jelen volt közönség tetszését, mint fiatal és kezdő müvésznő ezuttal is kiérdemelte. — Diszére és méltó örömére válik kedves vendégmüvésznőnk, a pesti szinképezdében ótet is vezényelő Káldy karmester tanár urnak; s ha müvészete tanulásában, s kifejlesztésében továbbra is hasonló sikerrel halad — és ha a szinpadon a gyakorlat által majd otthonosabbá válik — mint szinpadi drámai énekesnő, biztos reménynek nézhet elé. — Sajnáljuk, hogy a „Büvös Vadász“-ban kellett föllépnie, — mely opera közönségünknek nem tetszik, — mert az abban tulságosan előforduló tüzijátékok oly kellemetlen szagu füsttel töltik be a szinházat, miként azt, hogy a közönség a harmadik felvonás végével el nem távozott, csak annak tulajdonithatni, miszerint a 4-ik felvonásban kedves vendégét, s a szokott bravourral éneklő jeles Dalnokinét (Anna szerepében) jelenlétével óhajtotta megtiszteltni s nem is ok nélkül, mert a rekedt s ártalmas levegő daczára mindketten legszebben fejezék be szerepeiket.

* **Megjárta** egy szegény böszörményi ember, a kinek azon kérdésére: hogy lehetne a lutrin nyerni? egy helybeli lottóbarát azt felelé: ha mind a 90 számot megteszi, s az illető csakugyan meg is tevé mindet, 90 frtot; azonban bár öt száma szükségesképen kijött, még sem nyert semmit, pedig már elanyira biztosnak tartá a nyereményt, hogy annak felvételére még feleségét is behozta, de mily nagy lőn szomorüságuk, midőn a kedvezőtlen eredményről értesültek, s a legnagyobb siránkozás között jöttek ki az öket ily módon tönkre tett lutris bóltból, — vagy honnan (!)

= **Azon helyiség,** melyben jelenleg szerkesztőségünket f. é. május 1-ével a városháza alatti 11-ik számu bolthelyiségbe teszszük át. A jelenlegi helyiség felől, mely a „Tisza“ biztositó társaság házában földszinten van, s egy nagyobb és 2 kisebb csinosan kifestett szobából áll, s gázbevezetéssel el van látva, s irodának igen alkalmasan használható, — bővebb értesitéssel a „Tisza“ igazgatósága szolgál.

= **A Bika előtti** térnek kikövezése, ott, a hol a fiakkerek állanak, a tanács által a mult év jul. 27-én 4551 sz. a. kiadott végzéssel el lett rendelve. — De ez bizony csak a papiron maradt. Ma ép oly ronda sártenger s büzhödt piszok van ott, mint a mult évben, pedig a bérkocsisoktól e czélra több száz forintra menő összeg szedetett be. — Most, a midőn a meleg napok kezdődnek, a közegészségre is veszélyeztető hatással leend az a büzfészek, s igen sürgetve felhivjuk a mérnöki hivatalt, hogy a megrendelt koczkakővel kiburkolást mielőbb foganatositani sziveskedjék.

× **Zenedei hangversenyek.** — Városunk társadalma fejletlenségének egyik legfőbb oka tagadhatatlanul az, hogy a csekély számu müvelt középosztály tagjainak nincs elég alkalma a kölcsönös érülközésre, mely hatalmas tényezője, talán egyedüli sine qua nonja a pezsgő közéletnek. Önmagától érthető tehát, hogy minden oly mozgalmat, mely a fentebb jelzett pangó viszonyok megszüntetését czélozza, a legmelegebb rokonszenvvel üdvözölni kedves kötelességünknek ismerünk el. Ezért örömmel ragadjuk meg az alkalmat elismerésünket kifejezhetni városunk azon nehány elokelő hölgye előtt, kik szövetkezve zenedénk több szépreményü tehetséges tagjával, a lefolyt böjti saison vasárnapjain a délutáni órákban concerteket rendeztek s igy egy jelentékeny tényezővel szaporiták azon eszközöket, melyek a társadalmi élet fejlődését bizonyos tekintetekben, elősegitni hivatvák. — Csak az volt eddigelé nagy kár, hogy e kedélyes hangversenyek az érdeklődő közönség előtt ugyszólván eltitkolva tartattak, mi jellegüket bizonyos tekintetben családias szinezetüvé tette. Most azonban, midőn Komlóssy Lajos honvédezredes ur nyugalomba vonulásával körünkben telepedett le, remélni merjük, hogy ugy társadalmi tekintélye, mint zenedeigazgatói állásából folyó hivatottsága s több izben tapasztalt buzgalmával e hangversenyeket jövőben nemcsak állandósitani fogja, de közreműködik arra nézve is, hogy a hangversenyterem városunk müvelt közönsége előtt megnyittassék. Igy nemcsak a zenedei növendékek fejlődése mozdittatnék elő, mert hiszen a nyilvánosság napvilága fejleszti a szunyadozó tehetségeket, hanem közönségünknek is alkalom nyujtatnék minél gyakrabban szerezhetni közvetlen meggyőződést arról, hogy zenedénk, városunk e büszkesége, mily mértékben felel meg a hozzá kötött reményeknek, s hogy valljon megérdemli-é azon áldozatot, melybe a közönségnek ugy felállitása, mint fentartása került és kerül. A legközelebb mult vasárnapon alkalmunk nyilt véletlenségből ama nagyon szorosan zártkörü hallgatóság közé juthatni, mely eddigelé egyesegyedül részesülhetett e hangversenyek meghallgathatásának szerencséjében, s őszinte szavakkal szólva, ritka müélvben részesülénk, miről különben elöre megvalánk győződve, a mennyiben a közreműködők nagyobb részét már régebben volt alkalmunk mint tehetséges mükedvelőket több nyilvános hangversenyen megismerhetni. A müsor a következő volt: 1. sz Bánkban, előadta zongorán Tóth Emil. 2. Kücken, barkarol zongora kiséret mellett éneklék Szabó Ilonka és Vilma. 3. sz. Mendelsohntól egy symphonia, zongorán négy kézre előadták Sárváry Bella és Róza. 4. sz Iberiai éjidal Suppertől, énekelte Szabó Vilma. 5. sz. Les trois bouquettes Ch. Berliöztól, előadta zongorán ifj. Sz. Nagy Károly és hegedün Márton Imre. 6. sz. Apród ének a Hugenottákból, éneklé Szabó Ilonka. 7. sz. Chopin concertwalzer, előadták zongorán Szabó Ilonka és Vilma, aztán magyar dalok, éneklé Szabó Ilonka, Szabó Vilma zongorakisérete mellett. 8. sz. Les trois bouquettes, 2-dik rész, hegedün előadta Márton Imre. — Hallva e darabok correct, minden tekintetben megfelelő előadását, a közreműködőket lelkesülten megéljeneztük, azonban minden lelkesültségünk mellett sajnálattal gondoltuk meg, mily kár, hogy a ritka müélvben, melyben részesülénk, velünk együtt nagyobb számu közönség nem osztakozhatik, mely a közreműködők szép tehetséget szélesebb körben s több oldalról tudná méltányolni. Azonban bizunk felkérésünk meghallgatásában, s reméljük, hogy rövid idő alatt nemcsak hasonló sajnálkozás nem fogja lelkesültségünket zavarhatni, hanem azon helyzetben leszünk, hogy örömmel szavazhatunk köszönetet ugy Komlóssy Lajos ezredes ur, mint azon bájos fönri hölgynek, kik az általuk rendezendő hangversenyeknél az érdeklődő közönség igényeit minden bizonnyal kellő figyelembe veendik.

— **A debreczeni ipar és kereskedelmi bank** márczius havi forgalmi kimutatása. Bevétel: pénzkészlet február 28-ról 28,911 frt 13 kr; kifizetett váltók után 183,911 frt; kifizetett előlegek 1119 frt; kifizetett kamatok 6796 frt 29 kr; érczpénz eladás 1631 frt 2 kr; értékpapir eladás 916 frt; részletsorsjegy 33 frt 15 kr; kamatbetét 33,653 frt 70 kr; folyó számla 81,123 frt 24 kr; jutalék 17 frt 20 kr; szelvény eladás 1 frt 32 kr, összesen 338,113 frt 65 kr. — Kiadás: Tisztifizetésekre 641 frt 66 kr; leszámitott váltókra 197,217 frt 30 kr; leszámitott előlegekre 7120 frt; fizetett kamatra 410 frt 69 kr; érczpénz vásárlásra 1773 frt 29 kr; értékpapir vásárlásra 3959 frt 15 kr; szelvény vásárlásra 3593 frt 8 kr; kamat betét visszafizetésére 30,480 frt 59 kr; folyó számlára 69,981 frt 27 kr; jótékony adakozásra 125 frt; üzleti költségre 176 frt 98 kr; felszerelésre 12 frt; adóra 91 frt 20 kr; 187$^2/_3$-i osztalékra 45 frt; pénzkészlet 22,485 frt 84 kr, összesen 338,113 frt 65 kr.

* **Egy közelebbi belügyminiszteri rendelet** folytán a helybeli kucséberektől a rendőrség mindazon tárgyakat, melyeken ők sorsolás utján szoktak tuladni, — lefoglaltatta, s igy a bezárt dobozok ismeretlen tartalmára játszani szeretők „aranykora“ lejárt; az emlitett ministeri rendelet egyszersmind meghagyta, miszerint jövőre nézve bármely tárgynak nevezett kucséberek általi kisorsolása meggátolandó.

** **Bély Róza** k. a. harmadik vendég fellépte jövő szombatra van kitüzve, mely alkalommal a „Borgia Lucretia“ czimü operában fog énekelni. Negyedik fellépte „Faust“-ban lesz.

** **Hamis itczével** árulta két kofa gyümölcseit. A rendőrség észrevette a turpisságot s végét szakitotta e kapzsi üzelemnek.

** **Egy suhancz** gyerköczi kedvtelésből azzal mulatta magát tegnap délután a miklósutczán, hogy tégla darabokkal hajigálózott s czélpontul a gázlámpákat tüzte ki magának: Már több lámpaüveget tört össze midőn észrevették s bekisérték.

* **Két czigánylegény hegedült** tegnap egy korcsmában, de a zenélés közben sürün hajtogatott pohár tartalma annyira felhevité kedélyüket, hogy a száraz fából kicsalt hangok nem elégitették ki a müvészet iránti érzéküket, minek folytán eldobva nyirettyüjöket, botot ragadtak s azzal ugy elhegedülték egymást, hogy a vér is kicsordult összetört fejükből. De a hegedülésnek ezen szokatlanabb nemével nem nyertek kellő méltatást, mert az előkerült rendőrség csakhamar bebizonyitá előttük, hogy az ily müvészet nem tapsot, hanem töviseket terem, melyeket a „hüvösön“ a börtönőrök szoktak termeszteni.

* **Szénát akart lopni** bizonyos szomszéd a másik szomszéd padjáról, azon sikerben bizván, mely valószinüleg már régóta folytatott ebbeli müveleteit eddigelé kisérte, de bizony most az egyszer vége lett a jó szerencsének, mert a káros a rosz szomszédot épen rajta kapta, midőn az a ponyváját jóféle szénával megtöltendő volt, s a rendőrség előtt bepanaszolta.

* **Löporárulási** engedélyt nyert a m. kir. belügyminiszteriumtól Nagy Károly helybeli füszerkereskedő.

* **Marhahus-árak** a helybeli mészárosok által f. év április hó 7-től 14-ig megállapitva s a hatóságnál szabályszerüleg bejelentve, a következők: 20 kr. hatvan-utczán mindkét székben, péterfián Hajdu Gábornál, és varga-utczán: minden többi mészárszékben pedig 22 kr.

Piaczi árak Debreczenben.

Április 6-án. Alsó és felső árak: 1 mérő buza 4.00—4.50., 1 mérő kétszeres 3.40—3.60., 1 mérő rozs 3.00—3.20., 1 mérő árpa 2.20—2.40., 1 mérő zab 1.75—1.85., 1 mérő tengeri 2.60—2.80., 1 mérő köles 2.90—3.10., 1 mérő kása 6.00., 1 zsák burgonya 1.30., 1 mázsa szalonna 37—38½ frt, 1 mázsa háj 40—42 frt.

Debreczeni szinház.

VIII. Bérlet. 12. szám.

Csütörtökön, április 8-kán adatik:

A

KEDVES NAGYBÁCSI

Uj bohózat 4 felvonásban. Irta Kneisel. Magyarositotta Mátrai B. Béla.

Kezdete fél 8-kor, vége fél 10-kor.

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

Főmunkatárs: **Hamar László.**

HIRDETÉSEK.

Üzlet helyváltoztatás.

Alólirott **„Kiss és Szedlák“** bejegyzett czég tisztelettel tudatjuk a nagy érdemü közönséggel, hogy az itteni nagy piaczon Veszprémy ur házában volt

férfi szabó üzletünket

a folyó évi April 1-sö napján özv. **Szwetics Mátyásné** asszonyság helybeli nagy piaczon levő házába tettük át.

Mindig növekedő üzleti összeköttetésünk folytán minden bel és külföldi szövetek és ruha anyagokból nagy raktárt tartván, jelenleg azon helyzetben vagyunk hogy a szakunkba vágó, legujabb divatu, finom izlésü és szabásu ruhákat tetszés szerinti anyagból a leggyorsabban, jutányosan képesek vagyunk kiállitani.

Kik is midőn a nagyérdemü közönségnek eddig örömmel tapasztalt bizalmáért köszönetünket nyilvánitanánk, jelen kiterjedtebb alakban folytatott üzletünket további becses pártfogásukba ajánljuk s vagyunk

Debreczenben Mártius 31. 1875.

alázatos szolgái

Kiss és Szedlák,

79. 2—3 férfi szabó czég.

Hirdetés.

Több boglya **luczerna, széna** és **sarju** eladó a mester-utczai szénás kertben.

Értekezhetni iránta Egyházy-tér 1089. sz. a.; vagy a Szerkesztőségben.

A Téglaskert mellett valamint a Péterfiai temető melletti majorban, ez utóbbi helyen portionként is kapható. 1—4

Árverési hirdetmény.

A vagyon bukott Máyer Ágoston csődtömegéhez leltározott ingóságok, u. m. kávéházi felszerelés, különböző borok, szoba és konyhabutorzat, a hitelező határozata folytán a folyó april 9-kén délelőtt 9 órakor megkezdendő, s szükség esetén a következő napon is folytatandó nyilvános árverésen, a Czegléd és Bathányi utcza szegletén levő vendéglői helyiségben azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatni. Mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak. — Debreczenben 1875. Április 3-kán.

Takács Ferencz,
2—3 ideiglenes tömeggondnok.

Kiadó lak.

Kis Mester utczán 1118. sz. alatt 4 szép szobából, konyha s egyébb helyiségekből álló lakosztály Pünkösdtől kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnál. 2—3.

A bécsi világ-kiállitáson 1873-ban a legmagasabb kitüntetési érmet nyerte

VERES LÁSZLÓ

arany és ékszermüves

Debreczenben főpiacz Szikszay József ur háza alatt.

Ajánlja a nagy érdemü közönségnek

névnapi ajándékul

alkalmas **arany** és **ékszerczikkeit** és pedig: legujabb divatu női garniturákat és karpereczeket, női és férfi óraláncokat, medailonokat, függőket, inggombokat, legujabb divatu női férfi gyürüket, ezüst-éteszközöket, u. m. evő, kávés és szedő-kanalakat, késeket, villákat, sótartókat, czukor-szelenczéket, s egész ezüst ét-készleteket 6—12 személyre, s minden más itt elő nem sorolt, de ezen szakba tartozó tárgyakat a legjutányosabb áron. Az arany nemüek mind 18 karátos aranyból készültek s hivatalos bélyeggel vannak ellátva.

Egyszersmind van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy mindenféle **régi aranyat** és **ezüstöt** a legmagasabb árakon vásárlok és becserélek; ugyszintén mindenféle ékszerjavitást s uj divat szerint átalakitást elvállalom s ugy helybeli mint vidéki mindennemü megrendeléseket a legpontosabban s rövid idő alatt teljesitek.

Tisztelettel

Veres László,
9—10 arany és ékszermüves Debreczenben

Laptulajdonos **Molnár György.** Kiadja a városi könyvnyomda Debreczenben.